

Negatív semlegességtől erkölcsi konfrontációig – Volodimir Zelenszkij új Belarusz-politikára vált

NAGY ANGELINA ZSÓFIA & SEREMET SÁNDOR

MKI Nézőpont

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:

© Magyar Külügyi Intézet, 2026.

Szerző(k):

Nagy Angelina Zsófia

Seremet Sándor

Lektorálta:

Vass Ágnes

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az Intézet weboldalán.

Borítókép forrás: Shutterstock

Nagy Angelina Zsófia, kutató, MKI
Seremet Sándor, vezető kutató, MKI

NEGATÍV SEMLEGESSÉGTŐL ERKÖLCSI KONFRONTÁCIÓIG – VOLODIMIR ZELENZSKIJ ÚJ BELARUSZ-POLITIKÁRA VÁLT

NEGATÍV SEMLEGESSÉGTŐL ERKÖLCSI KONFRONTÁCIÓIG - VOLODIMIR ZELENZSKIJ ÚJ BELARUSZ-POLITIKÁRA VÁLT

Volodimir Zelenszkij nyíltan szembefordult Aljakszandr Lukasenkával és január végén Vilniusban találkozott a belarusz emigráns ellenzék vezetőjével. A lépés több volt, mint szimbolikus gesztus: tudatos szakítást jelent Ukrajna eddigi, óvatos Belarusz-politikájával, és új frontot nyithat meg egy olyan pillanatban, amikor a háború kimenetele nemcsak a harctéren, hanem a transzatlanti stratégiai egyeztetésekben is eldőlhethet. Miközben Kijev erkölcsi nyelvezetre váltott, Washington egyre inkább pragmatikus irányba mozdul el Minszkhez való hozzáállásában. Egyelőre nem világos, hogy Zelenszkij fordulata mögött milyen érdek húzódik meg, ahogy az sem, hogy a konfrontatív fordulat tágítja-e Ukrajna mozgásterét – vagy épp ellenkezőleg, szűkíti azt.

BEVEZETÉS HELYETT – AZ UKRÁN-BELARUSZ KAPCSOLAT A HÁBORÚ KI- TÖRÉSÉIG

Ukrajna és Belarusz a függetlenné válást követő időszakban következetesen a jószomszédsági viszony fenntartására törekedett, amely mind Kijev, mind Minszk számára alapvető érdek volt. Bár Ukrajna külpolitikai orientációja 2004 után fokozatosan nyugati irányba tolódott, a közvéleményben az északi szomszéd nem vált nyíltan kritikusan vagy ellenségesen megítélt szereplővé. Belarusz ugyan egyre inkább orosz befolyás alatt álló államként jelent meg, de az ukrán társadalom többsége még 2019-ben is kifejezetten pozitívan értékelte az országot és annak vezetőjét.

Belarusz stratégiai jelentősége különösen megnőtt a 2014-es kelet-ukrajnai válság után. Ezután, egészen 2020-ig az ukrán-belarusz kapcsolatok ala-

kulását alapvetően Minszk azon törekvése határozta meg, hogy az orosz–ukrán konfliktus korai szakaszában semleges közvetítőként lépjen fel. A kelet-ukrajnai harcok kitörését követően Belarusz adott otthont a konfliktus rendezését célzó tárgyalásoknak: Minszkben ülésezett az Ukrajnát, Oroszországot és az EBESZ-t magában foglaló Háromoldalú Kapcsolattartó Csoport, amelynek munkája a 2014-es és 2015-ös minszki tűzszüneti megállapodásokhoz vezetett¹. Szintén itt került sor a Normandiai Négyek – Franciaország, Németország, Oroszország és Ukrajna vezetőinek – első találkozására². Bár Belarusz nem volt közvetlen aláíró fél, a tárgyalások révén a diplomáciai párbeszéd kulcsfontosságú helyszínéként pozícionálta magát.

A Krím kérdésében Belarusz álláspontja ebben az időszakban következetes maradt. Minszk nem ismerte el hivatalosan a félsziget annektálását, és nyilvánosan „rossz precedensnek” nevezte³ azt a posztszovjet térség számára, de ezzel párhuzamosan de facto tudomásul vette az orosz ellenőrzést, és kerülte azokat a diplomáciai állásfoglalásokat, amelyek nyílt konfrontációhoz vezettek volna Moszkvával. A félsziget feletti orosz fennhatóságot Belarusz csak 2021-ben ismerte el hivatalosan, azt követően, hogy Ukrajna csatlakozott a Minszk ellen bevezetett nyugati szankciókhoz⁴.

Belaruszban a külföldi fegyveres konfliktusokban való részvétel bűncselekménynek minősült, és ez a szabály a Donbaszra is vonatkozott. Minszk több büntetőeljárást indított olyan belarusz állampolgárok ellen⁵, akik Kelet-Ukrajnában harcoltak, függetlenül attól, hogy a kijevi kormányerők vagy a szakadár entitások oldalán vettek részt a fegyveres cselekményekben. A belarusz vezetés ezzel párhuzamosan következetesen hangsúlyozta, hogy az ország nem kíván belesodródni a konfliktusba, amit Lukasenka gyakran idézett, szimbolikus kijelentése is tükrözött: Ukrajnába „legfeljebb ekés traktoron menne, hogy segítsen”.⁶ Ezt a

1 Marie Dumoulin, „Ukraine, Russia, and the Minsk agreements: A post-mortem”, *European Council on Foreign Relations*, 2024. február 19. <https://ecfr.eu/article/ukraine-russia-and-the-minsk-agreements-a-post-mortem/>

2 „Negotiations in the Normandy format”, *Kremlin*, 2025. február 12. <http://kremlin.ru/events/president/news/47664>

3 „Belarus Says Russia’s Annexation of Crimea Sets a ‘Bad Precedent’” *The Moscow Times*, 2014. március 23. <https://www.themoscowtimes.com/2014/03/23/belarus-says-russias-annexation-of-crimea-sets-a-bad-precedent-a33216>

4 Artom Shraibman, „Why Lukashenko Has Recognized Crimea as Russian Territory”, *Carnegie Endowment*, 2021. december 8. <https://carnegieendowment.org/posts/2021/12/why-lukashenko-has-recognized-crimea-as-russian-territory>

5 „Belarusian Sentenced For Fighting Alongside Ukraine Separatists”, *RadioFreeEurope*, 2017. szeptember 26. <https://www.rferl.org/a/belarus-ukraine-sentenced-fighting-with-separatists/28758583.html>

6 Ukrainska Pravda. „Lukashenko on non-aggression: Belarusians would come to Ukraine only on a tractor”. UP. 2017. április 26. <https://www.pravda.com.ua/rus/news/2017/04/26/7142328/>

gyakorlatban is tartotta: belarusz hivatásos katonák nem harcoltak Ukrajnában, és még a kurszki betörés során sem vettek részt ukrán erők elleni harcokban, a Minszket és Moszkvát kölcsönösen összekötő katonai kötelezettségek ellenére sem.

Az Ukrajna és Belarusz közötti kapcsolatok a 2020 augusztusában tartott, vitatott belarusz elnökválasztást követően romlottak meg jelentősen. Volodimir Zelenszkij ukrán elnök nem ismerte el a hivatalos eredményeket, és ezzel Kijevet az Európai Unió és az Egyesült Államok választási csalásokat és a tüntetések erőszakos elfojtását bíráló álláspontjához igazította⁷. Ukrajna ezt követően csatlakozott a belarusz tisztségviselőkkel szembeni szankciókhoz is.

A fordulópont 2021 májusában következett be, amikor a belarusz hatóságok kényszerleszállásra utasították az Athénból Vilniuszba tartó Ryanair 4978-as járatot Minszkben⁸, és őrizetbe vették az ellenzéki újságírót, Roman Protaszevicset. A hatóságok hamis bombafenyegetésre hivatkozva kényszerítették a repülőgépet a belarusz fővárosba, ahol Protaszevicset és partnerét letartóztatták. Az esetet a nemzetközi sajtó széles körben „államilag szervezett légi kalózkodásként” értékelte. Kijev – jóval nyugati partnerei előtt – kitiltotta a belarusz légitársaságokat az ukrán légteréből⁹ (az Európai Unió erre csak június 4-én szánta el magát¹⁰), és csatlakozott az EU azon intézkedéseéhez, amelyek Minszk megbüntetését célozták a nemzetközi légi közlekedési normák megsértése és a belső elnyomás miatt.

TÁRSAGRESSZOR KATONAI JELENLÉT NÉLKÜL

A 2022-es orosz invázió Ukrajna ellen tovább mélyítette az ukrán–belarusz kapcsolatokban már korábban kialakult bizalmi válságot. Belarusz lehetővé tette, hogy területét az orosz fegyveres erők felvonulási és indítóbázisként használják,

7 Yegor Vasylyev, „From friend to foe: Ukraine joins hardline against Lukashenko – opinion”, *LRT*, 2021. július 31. https://www.lrt.lt/en/news-in-english/19/1458176/from-friend-to-foe-ukraine-joins-hardline-against-lukashenko-opinion?srsltid=AfmBOoqealToNk8kSTHPUGbu-wqiT4q6oXjkEpmvup5t_A3qkAU6d-jqt

8 „Belarus Improperly Diverted Passenger Flight, Endangered Lives, International Civil Aviation Organization Senior Official Tells Security Council” *United Nations*, 2022. október 31. <https://press.un.org/en/2022/sc15088.doc.htm>

9 Andriy Huk, „The forced landing of a Ryanair plane in Belarus is compared with other similar cases. Why is it not correlated”, *Forbes*, 2021. május 26. <https://forbes.ua/company/primusovu-posadku-litaka-ryana-ir-u-bilorusi-porivnyuyut-z-inshimi-skhozhi-vipadkami-chomu-tse-ne-spivvidnosno-26052021-1672>

10 „EU bans Belarusian carriers from its airspace and airports”, *Council of the European Union*, 2021. június 4. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/06/04/eu-bans-belarusian-carriers-from-its-airspace-and-airports/>

ami arra készítette Kijevet, hogy Minszket ne semleges szomszédként, hanem biztonsági fenyegetésként kezelje. Ennek ellenére a kétoldalú viszony bizonyos mértékig stabil maradt. Ukrajna a „társagresszori” státusz megjelölésén túl igyekezett kerülni a nyílt konfrontációt Belarusszal, míg Minszk lehetőségeihez mérten távol maradt a háborútól.

Lukasenka a háború kezdete óta kifejezetten óvatosan nyilatkozott Ukrajnáról, és több alkalommal is közvetítői szerepben igyekezett fellépni. Nem véletlen, hogy az első tárgyalásokra 2022 tavaszán Belaruszban került sor, és azóta is belarusz közvetítéssel zajlanak a fogolycserék, valamint az elesettek holttesteinek átadásai. Belarusz nem küldött katonákat Ukrajnába, és 2022 végére az orosz csapatok sem használták¹¹ aktívan az ország területét Ukrajna elleni támadások kiindulópontjaként. Mindez annak ellenére történt, hogy Minszket és Moszkvát kölcsönös kötelezettségek fűzik egymáshoz a KBSZSZ és a Szövetségi Állam keretében: belarusz reguláris katonák nem vettek részt¹² az ukrán erők elleni harcokban, még a kurszki térségben sem. A belarusz ellenzéki erők ugyanakkor jelen vannak a háborúban: a Kasztus Kalinovszkijről elnevezett önkéntes alakulat az ukrán fegyveres erők oldalán harcol¹³, amely tovább árnyalja Minszk hivatalos semlegességi narratíváját. Humanitárius szinten pedig több mint 70 ezer ukrán állampolgár kapott menedéket és állami támogatást Belaruszban¹⁴ a háború kitörése óta.

A SZIMBOLIKUS KONFRONTÁCIÓ ÚTJÁN

Ukrajna óvatos Belarusz-politikáját az ukrán belpolitikai diskurzusban gyakran a korrupciós botrányok közepette menesztett Andrij Jermakhoz kötötték; leváltása óta azonban új fordulatot vettek a folyamatok. Volodimir Zelenszkij ugyanis január végén látogatást tett Vilniusban, ahol saját kezdeményezésére találkozott Szyjatlana Tyihanovszkájával, a belarusz ellenzék vezetőjével.¹⁵ A megbeszélésen az ukrán elnök hangsúlyozta, hogy közös fellépésre van szükség Aljakszandr

11 Elizaveta Drabkina, „Russia has stopped using Belarus for attacks on Ukraine, - *Air Force*”, RBC-Ukraine, 2023. március 10. <https://www.rbc.ua/ukr/news/rosiya-perestala-vikorishtovuvati-bilorus-1678442188.html>

12 Anastasia Kolesnikova, „Lukashenko disagreed with Putin, who called the operation of the Armed Forces of Ukraine in the Kursk region an „attack””, 24TV, 2025. augusztus 8. https://24tv.ua/geopolitics/ru/lukashenko-ne-schitaet-kurskuju-operaciju-napadeniem-ukrainy_n2889916

13 Anna Neplii, „International Legion fights for Ukraine, democratic values”, *Kyiv Post*, 2022. július 5. <https://www.kyivpost.com/post/2376>

14 Maxim Veчерkov, „Since the beginning of 2025, Belarus has accepted more than 73 thousand Ukrainians: real stories of those who fled the war”, *ONT*, 2025. augusztus 19. <https://ont.by/ru/society-ru/view/s-nachala-2025-goda-belarus-prinyala-bolee-73-tys-ukraincev-realnye-istorii-teh-kto-bezhal-ot-voyny-299946-2025>

15 <https://www.eurointegration.com.ua/rus/articles/2026/01/26/7229840/>

Lukasenka „diktatórikus” rezsimjével szemben, és nem zárta ki akár büntetőéljárás kezdeményezését sem a belarusz elnök ellen. Nyilvános megszólalásában – amelynek jelentős része Belaruszra fókuszált – Zelenszkij azt is kijelentette, hogy Lukasenka fehér spitz kutyájának több joga van, mint a belarusz embereknek. Zelenszkij emellett meghívta Tyihanovszkáját Kijevbe, és kilátásba helyezte egy, a belarusz ellenzékkal való kapcsolattartásért felelős különmegbízott kinevezését is. Ezek a lépések éles szakítást jelentettek a korábbi ukrán Belarusz-politikával, amely addig következetesen a nyílt konfrontáció elkerülésére törekedett.

Néhány nappal később, már Kijevben, az orosz–ukrán háború lezárására irányuló tárgyalásokról szóló megbeszélések során Zelenszkij újságírói kérdésre válaszolva kijelentette: nyitott minden tárgyalási formátumra, de „Moszkvában és Belaruszban ez egyszerűen lehetetlen – és teljesen érthető is, hogy miért”. Indoklása szerint az egyik állam agresszorként indította el és folytatja a háborút Ukrajna ellen, míg a másik ennek partnere¹⁶.

Az ukrán külügyminiszter ezzel összhangban úgy fogalmazott, hogy az ukrán–belarusz kapcsolatot újra kell kalibrálni, és ebben a belarusz demokratikus erőknél kell kulcsszerepet játszaniuk. Felvetése szerint Belarusz akár a Lublini Háromszög negyedik tagja is lehetne. Jelenleg azonban Kijev Minszket társagresszornak tekinti, amely ellen további szankciók bevezetését fogja kezdeményezni. Az ukrán álláspont szerint minden, a társagresszori státuszt alátámasztó esetet dokumentálnak és jeleznek az ENSZ felé. E narratívában Belarusz mára egyre inkább pusztán orosz „guberniumként” jelenik meg, vezetőjét pedig nem tekintik önálló politikai szubjektumnak¹⁷. A kijelentések további eltávolodást jeleznek a korábbi ukrán Belarusz-vonaltól, és egyre inkább az európai intézményi narratívát követik, miközben ez a megközelítés Trump beiktatása után az Egyesült Államokban éppen egyre több kritikát kapott.

BELARUSZ MINT A TRANSZATLANTI SZÉTTARTÁS TÁRGYA

Zelenszkij és Tyihanovszkaja találkozója és a Belaruszhoz való ukrán viszonyulás elmozdulása aligha független az amerikai-fehérorosz normalizációs folyamat fejleményeitől. Donald Trump visszatérése jelentősen megváltoztatta a

¹⁶ „Zelensky publicly invited Putin to Kyiv: let him come if he dares”, *RBK*, 2026. január 30. <https://www.rbc.ua/rus/news/zelenskiy-zustrich-putinim-moskvi-nemozhliwa-1769759763.html>

¹⁷ Serhiy Sydorenko, „Peace talks, plans for NATO and the EU, and the conflict with Orban: a great interview with Minister Szibiga”, *European Pravda*, 2026. január 27. <https://www.eurointegration.com.ua/interview/2026/01/27/7229924/>

regionális képletet, ugyanis mind a háborút, mind Belaruszt illetően meglehetősen más álláspontot képvisel, mint korábban a Biden-kormányzat. Ahogyan az orosz-ukrán háborút sem normatív, hanem realista szempontból szemléli, és deklarált célja a háború lezárása, de legalábbis az abban viselt amerikai terhek minimalizálása, úgy Belarusz jelentőségét is pragmatikusabban, a regionális erőegyensúly, a politikai és szállítási tranzitszerep és az amerikai-orosz viszony kontextusában értelmezi. Fontos része van ebben annak a felismerésnek, hogy a nyugati maximális nyomásgyakorlás-stratégia eredményeképpen Oroszország és Kína pozíciói és befolyásolási képessége javultak Belaruszban, míg kivonulásának következtében a Nyugaté értelemszerűen csökkent. A fenti megfontolások következtében az amerikai-fehérorosz viszony stabilizálása felváltotta Belarusz demokratizálásának célját az Egyesült Államok stratégiai gondolkodásában.

A washingtoni szemléletváltás adta lehetőséget felismerve Minszk óvatos lépéseket tett, például politikai foglyokat szabadon bocsátani a Nyugattal való párbeszéd és a nyugati gazdasági kapcsolatok részleges helyreállítása végett. A Trump-kormányzat valóban kapott Minszk tárgyalókészségén, s beindult egy konkrét eredményekhez is vezető normalizációs folyamat, amely aktívabb érintkezéshez, belarusz részről többszáz politikai fogoly elengedéséhez, amerikai oldalról pedig bizonyos szankciók feloldásához vezetett, többek között a legfőbb belarusz exporttermékre, a kálisóra vonatkozóan is. Mindez több szempontból is érdemi eredmény a Trump-kormányzat számára, hiszen új, az ukrainai háború rendezéséhez is hozzájáruló kommunikációs csatornát nyitott Moszkvával, csökkenti Belarusz orosz-kínai függőségét és nem mellelleg mérsékli Kína műtárgypiaci túlsúlyát a belarusz kálisó globális piacokra való visszakerülésével.¹⁸

Az európai törekvések a háborúval és Belarusszal kapcsolatban merőben mások az amerikai elképzelésekhez képest. A fősodratú, tettekészek koalíciója által kitűzött európai cél az, hogy a háború végeredményben stratégiai vereség legyen Oroszország és győzelemként keretezhető módon záruljon Ukrajna számára. Ami Minszket illeti, a 2020 óta maximális nyomásgyakorláson alapuló európai Belarusz-stratégia még erőteljesebb lett az ukrainai háború kitörése után, ahogy a Belaruszhoz való európai viszonyulás összefonódott a háborús logikával és eszközévé vált a háborúra vonatkozó európai célok elérésének.¹⁹ Azzal, hogy

18 Seremet Sándor, Nagy Angelina Zsófia, „A „Belarusz-Balkon” statikája – lehetőség az amerikai tranzakcionalizmusnak, béklyó az európai politikai gondolkodásnak”, *Magyar Külügyi Intézet*, 2025. december 22., <https://hija.hu/wp-content/uploads/2025/12/Seremet-Nagy-A-%E2%80%9EBelarusz-Balkon-statikaja-%E2%80%93-letoseg-az-amerikai-tranzakcionalizmusnak-beklyo-az-europai-politikai-gondolkodasnak.pdf>

19 Jarábik Balázs, „Belarus at the Border: The Limits of Reengagement”. *Carnegie Endowment*, 2025. december 17. <https://carnegieendowment.org/russia-eurasia/politika/2025/12/belarus-political-perspectives>

Minszk engedte, hogy orosz csapatok vonuljanak fel a területén Ukrajna inváziójához, társagresszorrá vált a Nyugat szemében; végeredményben azonban az a nyugati kritikák veleje, hogy Belarusból 2020-ban nem lett Ukrajna.

A maximális nyomásgyakorlás középpontjában a szankciós nyomás fenntartása, a politikai elszigetelés és a fehérorosz emigráns ellenzék támogatása áll a Lukasenka-rendszer meggyengítésének, elszámolhatóvá tételének, majd végül leváltásának és az ország orosz befolyás alóli mentesítésének reményében. Azaz, hogy Brüsszelben illegitimnek tekintik a Lukasenka-rezsimet és az emigráns ellenzéket vezető Tyihanovszkaja-házaspárt támogatják és tekintik hivatalos tárgyaló félnek, a párbeszéd lehetősége eleve ki van zárva európai oldalról. Ez a normatív és természetéből adódóan merev hozzáállás azonban kevésbé nevezhető eredményesnek, hiszen a Lukasenka-rendszer nem gyengült érdemben, hanem megszilárdult; Minszk Moszkvának (és Pekingnek) való kitettsége nőtt, míg az európai befolyásolási képesség csökkent; a párbeszéd hiánya pedig növelte a regionális feszültségeket és az eskaláció kockázatát. Mégsem várható, hogy ez a stratégia megváltozik, még ha kontraproduktív is, hiszen bárminemű normalizáció vagy párbeszéd Belarusszal az Oroszország felé mutatott európai pozíciót torné meg.

Azzal, hogy az Egyesült Államok fokozatosan kilép ebből paradigmából, gyengíti és megkérdőjelezi a Belarusszal szemben képviselt európai pozíciót, komoly nemtetszést kiváltva az EU belső köreiben. Lukasenka meghívása a Béketanácsba ráadásul jó eséllyel tovább enyhítheti a belarusz elnök diplomáciai elszigeteltségét, végképp aláásva az európai elszigetelési stratégiát. Ezért kulcsfontosságú Kijev irányváltása, nyílt szembemenetele Trump elképzeléseivel: Zelenszkij ugyanis a normalizációs folyamatot politikailag és a gyakorlatban is tudja akadályozni, mivel az amerikai közeledés önmagában nem elég az európai rugalmasság nélkül. Példa erre, hogy a belarusz kálisó alapú műtrágyák a szankciók előtt a litván klaipedai és az ukrain odesszai kikötőkön át kerültek a világpiacokra, s mivel Klaipeda továbbra is zárva van a belarusz termékek számára, felmerült a lehetőség, hogy a háború lezárásával Minszk Ukrajnán keresztül értékesíthetné az amerikaiak által már nem szankcionált árucikket – ezt vethetne gátat könnyűszerrel Kijev.

AZ UKRÁN TÉNYEZŐ KOCKÁZATAI ÉS MELLÉKHATÁSAI

Stratégiai szempontból a Belarusszal szembeni nyílt konfrontáció nemcsak korlátozott hozadékkal jár, hanem kifejezetten kockázatos is. A kapcsolatok további romlása a még fennálló humanitárius és technikai együttműködési csatornák működését veszélyeztetik, miközben az is reális veszély, hogy Minszk mozgásterének beszűkülése Belaruszt aktívabb szerepvállalásra ösztönözheti a konfliktusban. Ez nemcsak a háború katonai dinamikáját változtatná meg, hanem súlyos politikai következményekkel is járna Kijev számára. Ezt eddig módszeresen igyekeztek elkerülni Minszkben és Kijevben is. Minszk hivatalosan eddig nem reagált Zelenszkij lépéseire, ami higgadtságra utal és jelzi, hogy nem érdekelt az eskalációban. A lépés egyben közvetlen kihívást intéz az Egyesült Államok jelenlegi, pragmatikusabb Belarusz-politikája felé. Egy esetleges büntetőeljárás a belarusz elnök ellen nemcsak ezt a folyamatot akasztaná meg, hanem érdemben korlátozná az amerikai közvetítési és deeszkalációs törekvéseket is az ukrain háborúval kapcsolatban. Az ebből fakadó transzatlanti feszültség Ukrajna számára különösen kedvezőtlen időszakban jelentkezik. Amennyiben Kijev Belarusz-politikája kizárólag normatív és konfrontatív logika mentén szerveződik, fennáll a veszélye annak, hogy elveszíti a befolyást a folyamatok alakítására, miközben a döntések egyre inkább Washington és Brüsszel eltérő prioritásai mentén születnek meg. Ebben a helyzetben Ukrajna mozgásterére nem bővül, hanem szűkül. Zelenszkij ezek alapján a közelgő politikai folyamatok során ismét – az amerikai elnökválasztások idején látott mintát követve – Trump politikai ellenfeleire próbálhat majd támaszkodni, remélve, hogy ezzel önmaga és rendszere fenntartását és a háború utáni átmenését is biztosítja. Számításai 2024 őszén nem igazolódtak be.

**MAGYAR
KÜLÜGYI
INTÉZET**